

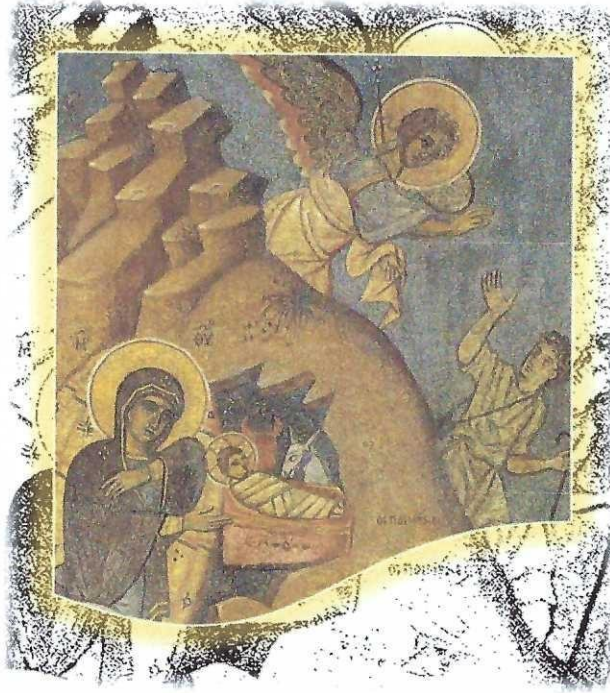
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ – ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Έργαστήριο
Λειτουργικών Μελετών

Έργαστήριο Έλληνικής Γλώσσας
τῆς Χριστιανικῆς Γραμματείας

2ο σεμινάριο μελέτης
τῆς λειτουργικῆς γλώσσας καὶ παράδοσης
τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας

Ἡ ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων Λειτουργικὴ καὶ Γλωσσικὴ προσέγγιση

Σάββατο, 15 Δεκεμβρίου 2018
Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίας Θεοδώρας
Ἑρμοῦ 34, Θεσσαλονίκη

Ἐναρξὴ ἔργασιών: 10.30 – Λήξη σεμιναρίου: 15.30

Δηλώσεις συμμετοχῆς ἕως **13 Δεκεμβρίου 2018**

Ἐργαστήριο Λειτουργικῶν Μελετῶν | elm@past.auth.gr
Ἐργαστήριο Ἑλληνικῆς Γλώσσας τῆς Χριστιανικῆς Γραμματείας | infoglossa@theo.auth.gr

Πρόγραμμα Εργασιών

Σάββατο, 15 Δεκεμβρίου 2018

Αμφιθέατρο Ιεράς Μονής Αγίας Θεοδώρας
Ερμού 34, Θεσσαλονίκη

10.30-10.45 ΕΓΓΡΑΦΕΣ

10.45-12.20 ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ – ΛΑΤΡΕΙΑ

10.45-11.00 Η Νηστεία των Χριστουγέννων

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΑΛΤΣΗΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΑΠΘ

11.00-11.15 «Το Πάσχα του χειμώνα». Η Γέννηση του Χριστού στη λειτουργική παράδοση της Εκκλησίας

Π. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΝΑΣΣΗΣ, ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

11.15-11.45 Η εικονογραφική παράσταση της Γεννήσεως του Χριστού στη βυζαντινή και μεταβυζαντινή τέχνη

ΕΛΕΝΗ ΧΡΥΣΑΦΗ, ΕΔΙΠ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

11.45-12.00 Τα Χριστούγεννα στη λαϊκή τελετουργία της Ανατολής. Τα Κάλαντα
ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΠΑΕΜΑΝΟΥΗΛ, ΔΡ. ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

12.00-12.20 Συζήτηση

12.20-12.50 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

12.50- 15.00 ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ – ΓΛΩΣΣΑ

ANNA ΚΟΛΤΣΙΟΥ-ΝΙΚΗΤΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

12.50-13.05 **Εισαγωγή:** Γλωσσικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά των υμνογραφικών κειμένων των Χριστουγέννων

13.05-13.20 **Θεωρία:** Μεθοδολογικά εργαλεία προσέγγισης των κειμένων

13.20-15.00 **Ασκήσεις:** Γλωσσική, μεταφραστική και θεολογική προσέγγιση επιλεγμένων υμνογραφικών κειμένων από τον υμνογραφικό κύκλο των Χριστουγέννων

15.00-15.30 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ANNA ΚΟΛΤΣΙΟΥ-ΝΙΚΗΤΑ – Π. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΝΑΣΣΗΣ

2ο ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ
ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Η εορτή των Χριστουγέννων Λειτουργική και Γλωσσική προσέγγιση

Το Εργαστήριο ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας) και το Εργαστήριο ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ (Τμήμα Θεολογίας) της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ πραγματοποιούν σειρά εκπαιδευτικών Σεμιναρίων που στοχεύουν στη μελέτη και ανάδειξη της λειτουργικής γλώσσας και παράδοσης της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Ειδικότερα, η θεματική των Σεμιναρίων αυτών εστιάζεται στο λόγο, το μέλος και την τάξη ενός λειτουργικού ή υμνογραφικού κύκλου. Τα Σεμινάρια απευθύνονται σε φοιτητές, θεολόγους, κληρικούς, ιεροψάλτες, κατηχητές αλλά και κάθε ενδιαφερόμενο.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η διοργάνωση του **2ου Σεμιναρίου μελέτης της λειτουργικής γλώσσας και παράδοσης** με θέμα: «*Η εορτή των Χριστουγέννων. Λειτουργική και Γλωσσική προσέγγιση*», το οποίο θα πραγματοποιηθεί το **Σάββατο, 15 Δεκεμβρίου 2018** και θα φιλοξενηθεί από την Ιερά Μονή Αγίας Θεοδώρας, ιστορική μονή της Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης.

Το Σεμινάριο περιλαμβάνει δύο ενότητες.

Στην πρώτη παρουσιάζονται σύντομες εισηγήσεις που αναφέρονται στη λειτουργική θεώρηση της εορτής των Χριστουγέννων. Ειδικότερα, παρουσιάζεται το θέμα της νηστείας και η λειτουργική τάξη της εορτής, η ερμηνεία της εικόνας της Γεννήσεως του Χριστού και οι διάφορες εκδηλώσεις λαϊκής ευσέβειας.

Η δεύτερη ενότητα έχει μορφή Εργαστηρίου. Παρουσιάζονται αρχικά τα γλωσσικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά των υμνογραφικών κειμένων των Χριστουγέννων και τα μεθοδολογικά εργαλεία προσέγγισης των κειμένων αυτών. Στη συνέχεια οι συμμετέχοντες καλούνται να προχωρήσουν στην επεξεργασία επιλεγμένων υμνογραφικών κειμένων.

Δηλώσεις συμμετοχής: ΕΩΣ 13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ (ονοματεπώνυμο, email, σπουδές, ιδιότητα). Μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων: 30 άτομα. Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας. Στο πέρας του Σεμιναρίου θα χορηγηθεί *Βεβαίωση Παρακολούθησης*.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΔΗΛΩΣΕΙΣ: infoglossa@theo.auth.gr
elm@past.auth.gr